

الگوی مواجهه دولت حسن روحانی با مجلس شورای اسلامی گره‌هایی را در مسائل روز کشور ایجاد کرده که اگر هرچه زودتر به پایان نرسد،رسمادر بسیاری از موضوعاتانسدادحاکم‌خواهدشد، گیر افتادن طرح‌ها و لویجی چون بودجه سال ۱۴۰۰، طرح اقدام راهبردی برای رفع تحریم‌ها، یارانه معیشتی و… در چالشی که بوی بازی‌های سیاسی می‌دهد ممکن است در این چند ماه باقی‌مانده تا پایان دولت، اثرات ناگواری بر مسائل اقتصادی واجتماعی جامعه داشته‌باشد وطبعاً اگر باز نزدیک شدن به انتخابات ریاست‌جمهوری شدت‌هم‌بیباید، چیزی جز «خسارت‌بزرگ» برای کشور ومردم حاصل نخواهد شد. نکته جالب‌توجه اینجاست که درمورد مواردی که ذکر شد یا برخی دیگر از موضوعات و مسائل میان دو قوه، دولتی‌ها با استتکاف از اجرای وظایف قانونی خود، یک چالش رایج‌ادامی‌کنندو با تلاش برای عبور از تکالیف قانونی با مواضع سیاسی وحاشیه‌سازی چالشی مضاعف.

لایحه بودجه

شاید مهم‌ترین موضوعی که امروز به یک چالش اساسی تبدیل شده، بودجه سال آینده است. درحالی که مجلس چندین ماه با هماهنگی تمام و کمال سازمان برنامه، اصلاح‌برخی احکام اجرایی بودجه سنواتی را در دستورکار داشت وحتی دولت تا یک روز مانده به تصویب احکام جدید در مجلس وعده کرده بود که براساس چارچوب توافق شده، لایحه خود را ارائه کند ناگهان از آن سر باز زد و نه‌تنها بدون درنظر گرفتن اصلاحات جدید لایحه را به مجلس فرستاد بلکه بندهای مختلف آن را به گونه‌ای تنظیم کرد که از دید قریب به اتفاق کارشناسان، اجرای آنها بدون اصلاحات اساسی تبعات سنگینی ازجمله تشدید تورم را به دنبال خواهد داشت. این

اقدام تعجب‌برانگیز دولت درحالی بود که معاون سازمان برنامه که متولی اصلی نگارش بودجه است، اعلام کرد که سازمان برنامه‌بنای همکاری با مجلس را داشته ولی در لحظه آخر دستور رسیده که به گونه‌ای دیگر عمل شود. حالا مجلسی‌ها دو راه پیش رو دارند؛ یکی رد کلیات است که پیش از این محسن زنگنه عضو کمیسیون اقتصادی و رئیس کمیته اصلاح ساختار بودجه بر آن تاکید کرده بود و حالا علیرضا سلیمی عضو هیات‌رئیسه و همچنین روح‌الله ایزدخواه عضو کمیسیون صنایع ومعادن آن را پیش‌بینی می‌کنند وبه «فرهیختگان» می‌گویند که نظر اغلب نمایندگان بازگشت لایحه به دولت است، چرا که عملاً امکانی برای تصویب بندهای پیرامرد آن وجود ندارد. در این مورد البته ایزدخواه به «فرهیختگان» خبر داده که پس از نامه‌نگاری رئیس مجلس با رئیس‌جمهور برای اصلاحات بودجه، حسن روحانی قول‌های مساعدی در این رابطه داده‌است. با این حال اما برخی نمایندگان با توجه به تجارب قبلی ومشی‌معمول دولت، گمان می‌کنند درصورت ارجاع، اقدام قابل توجهی در این زمینه از سوی سازمان برنامه انجام نخواهد شد وحتی ممکن است کار به تصویب بودجه‌های چنددوازدهم بکشد و در سال برگزاری انتخابات کشور را با چالش جدی مواجه کند. این دست نمایندگان راه دوم را پیشنهاد می‌کنند و می‌گویند مجلس باید رأساً وارد شده ونسبت به اصلاحات اساسی در بودجه اقدام کند. این رویه دقیقاً مانند همان اتفاقی است که چند سال پیش ودر دوران مجلس نهم رخ داد و مجلس خود وارد میدان شد.

طرح تأمین یارانه کالاهای اساسی

یکی از آن اتفاقات بسیار عجیب در میان تصمیمات دولت، بلایی است که بر سر طرح پرداخت یارانه برای تأمین کالاهای اساسی آمده

در گفت‌وگوی «فرهیختگان» با سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی عنوان شد

بار مالی قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها» قبلاً تدبیر شده‌است

و به همین لحاظ هم شورای نگهبان اصل ۷۵ را به آن وارد ندانست. از این رومی‌بایست اجرای این قانون به‌صورت جدی پیگیری شود و مجلس هم بر مصوبه خود مصر است و آن را پیگیری می‌کند. «عمومی افزود: «در داخل دولت هم با وجود مواضع آقای رئیس‌جمهور مطلع هستیم که چون این طرح مسیر قانونی خود را طی کرده و اکنون یک مصوبه لازم‌الاجراست، اقداماتی برای انجام آن صورت گرفته است.» سخنگوی کمیسیون امنیت ملی در پایان خاطرنشان کرد: «علاوه‌بر این باید گفت رویکرد کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی درباره برنامه هسته‌ای ایران یک رویکرد حمایتی است. همین امروز هم میزبان معاونان سازمان انرژی اتمی بودیم که هم گزارشی از عملکرد این سازمان در سال ۹۹ به کمیسیون ارائه شد و همچنین پیشنهادهای خود را برای بودجه سال ۱۴۰۰ مطرح کردند که این پیشنهادها با واکنش مثبت نمایندگان عضو کمسیون مواجه شد. هم‌اکنون این پیشنهادها به کمیسیون تلفیق ارائه شده و درحال پیگیری ازسوی اعضای کمیسیون امنیت ملی هستند.»

عضو هیاترئیسه مجلس به «فرهیختگان» خبر داد

مجلس بودجه ۱۴۰۰ را رد می‌کند

تک‌صدایی متعلق به دوره قاجار و پهلوی بود

علیرضاسلیمی، عضو هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به بررسی طرح‌های مورد مناقشه با دولت و آخرین وضعیت آنها پرداخت که در ادامه آمده‌است.

///

آخرین وضعیت طرح‌های مجلس از جمله بودجه ۱۴۰۰، طرح معیشتی، مالیات بر خانه‌های خالی و طرح اقدام راهبردی که از سوی آقای قالیباف ابلاغ شد، به کجا رسیدند؟ آیا دولت در اجرا همکاری لازم را داشته است؟

طرح اقدام راهبردی تبدیل به قانون شده و دولت باید اجرا کند و اگر استتکاف کرد طبق قانون باید مجازات شوند. در مورد طرح معیشتی نیز دولت قدم‌هایی برداشته اما به شکل صددرصد قانون مجلس اجرا نشده‌است و از این رو دولت نمی‌تواند دل‌خواهی کار کند؛ این‌که آقای وزیر می‌گوید طرح مسکن‌رترکیب کردیم امر جدیدی است چرا که باید قانون مجلس اجرا شود.

دولت بداند تک‌صدایی متعلق به دوره قاجار و پهلوی بود

دولت باید صرفاً طبق قانون عمل کند و قانون‌مند باشد چرا که دوره تک‌صدایی نیست و تک‌صدایی متعلق به دوره قاجار و پهلوی بود اما الآن دوره جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی است. در مورد طرح مالیات بر خانه‌های خالی هم باید بگویم دولت هنوز این طرح را اجرایی نکرده‌است.

دولتمردان خانه خالی زیاد دارند که حاضر به اجرای این قانون نیستند

برای بودجه سال آینده نیز مبالغ عجیبی است، مثلاً دوونیم میلیون خانه را

۲۰۰ میلیون برآورد کرده‌اند؛ یعنی هر خانه‌سالی ۸۰ هزار تومان؛ این واقعا قانون مجلس نیست. بنابراین امکان دارد دولتمردان یا وابستگان آنها خانه خالی زیاد دارند که حاضر به اجرای این قانون نیستند. البته مالیات بر خانه‌های خالی تأثیر خود را در کاهش قیمت مسکن طی سال آینده خواهد گذاشت کما اینکه وقتی مجلس به بحث خودرورود کرد قیمت خودرو به شدت کاهش می‌شد. اقدامات مجلس تأثیر خود را خواهد گذاشت؛ در حوزه بورس هم شاهد بودید قانون مجلس ابلاغ شد اما هنوز تا این لحظه اجرایی نشده و اگر آن را اجرا کنند، بورس را به ثبات می‌رسانند. به‌هر حال امیدواریم دولت قانونمند عمل کند و به دنبال اجرای قانون باشد و سلیقه‌ای عمل نکند.

سیاست

۶ ماه مهم در روابط بهارستان_پاستور

پروژه سخت مدارا با دولت فعال

طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها

بی‌اغراق باید گفت مواجهه دولت با این قانون در نوع خود بی‌نظیر بوده‌است، چرا که دولت در صریح‌ترین حالت ممکن، گفته‌است آنچه به تصویب مجلس رسیده و تأیید شورای نگهبان را هم گرفته و حالا به قانون تبدیل شده را با تفسیر به رای خود اجرا خواهد کرد! این حرفی است که حسن روحانی در نشست خبری اخیر خود در مجلس عنوان کرد و آب پاکی را روی دست مجلسی‌ها ریخت. صرف‌نظر از تبعات خارجی این نوع مواجهه دولت با طرح اقدام راهبردی که می‌توانست موجب تقویت موضع دولت و تیم دیپلماتیک کشور در مواجهه با طرف غربی باشد، اساساً این نوع رفتار یک بدعت بزرگ در قبال قانون است و اگر قرار باشد هر دولتی این‌گونه عمل کند، سنگ‌روی سنگ‌بند نخواهد شد. در این مورد البته علی اکبر صالحی روز گذشته طی گفت‌وگویی بیان کرد که طرح مجلس دارای بار مالی است و امکان اجرای آن وجود ندارد، ادعایی که عمومی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به آن پاسخ داد. علاوه‌بر تاکید بر جلسات فشرده نمایندگان سازمان انرژی اتمی با اعضای کمیسیون امنیت ملی گفت که منابع مالی طرح یادشده در طرح قبلی مجلس مصوب مهرماه سال ۹۴ با عنوان قانون اقدام متناسب و متقابل دولت جمهوری اسلامی ایران در اجرای برجام دیده شده و از این رو این طرح مشمول اصل ۷۵ نشده و در شورای نگهبان به تصویب رسیده‌است. او همچنین به «فرهیختگان» گفت که با وجود مواضع حسن روحانی، اقداماتی در دولت برای اجرای بندهای این قانون صورت گرفته‌است. این نکته‌ای است که مالک شریعتی عضو کمیسیون امنیت ملی هم بر آن تأکید دارد. او به «فرهیختگان» گفته که برخی اقدامات اولیه برای اجرای مصوبه مجلس آغاز شده‌است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس به «فرهیختگان» خبر داد

اجرای برخی مواد «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها» آغاز شده‌است

مالک شریعتی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به بررسی آخرین وضعیت اجرای طرح‌های مجلس توسط دولت پرداخت که در ادامه می‌آید.

///

در خصوص وضعیت اجرای طرح اقدام راهبردی که مجلس اخیراً آن را تصویب و قالیباف ابلاغ کرد، توضیح دهید که در حال حاضر در چه مرحله‌ای است؟

اکنون مصوبه لازم‌الاجرا شده‌است ولی اجرای برخی مواد مانند ماده ۶ هنوز شروع نشده‌است، البته بندهای مختلف این مصوبه متفاوت است؛ اجرای برخی از مواد آن در بخش بند یک تا ۵ در سازمان انرژی اتمی شروع شده‌است.

نکته‌ای که وجود داشت رفتار دولت در این موضوع است، چون روحانی در نشست خبری عنوان کرد این آیین نامه را به صورت سلیقه‌ای اجرامی کنیم و صالحی نیز اعلام کرد

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

دولت با طرح خود روی مجلس هم مخالف است

تخلفات دولت باید به قوه قضائیه ا رجاع شود وگرنه شرایط بدتر خواهد شد

کشور هم معلوم نیست در این یک‌سال به کجا برسد.

تخلفات دولت باید به قوه قضائیه ارجاع شود وگرنه شرایط بدتر خواهد شد باید چه کار کرد؟

اینجا هم دیوان محاسبات، هم کمیسیون اصل ۹۰، هم ماده ۲۳۴ ابزارهای نظارتی قوی مجلس است که باید به کار گرفته شود، البته متأسفانه رویه‌ای در فعلا در مجلس وجود دارد که این ابعاد نظارتی به انتها نمی‌رسد. شروع می‌شود ولی به انتها نرسیده و ثمر نمی‌نشیند. چندبار ماده ۲۳۴ اعمال و در کمیسیون‌ها تصویب شده ولی در صحن نمی‌آید که اجرایی شود. ماده ۲۳۴ وقتی اجرایی شود مجری متخلف به قوه قضائیه معرفی شده و برخورد قضایی با آن می‌شود. اصل ۹۰ و دیوان محاسبات هم همین‌طور است. دیوان محاسبات دادستان دارد و می‌تواند حکم صادر کند. در جاهایی که تخلف عیناً صورت می‌گیرد می‌تواند ورود کند. ببینید یکی از ایرادات ما به مجالس قیل این بود که نظارت نمی‌کردند، نظارت در مجالس قیل کلا فرمایشی شده بود. ۴ تحقیق و تفحص انجام می‌شد. یک رکن کار ما این است که نظارت باید احیا می‌شد منتها الان چیزی که در این مدت می‌بینم این است که شروع بد نبود و خیلی از اقدامات نظارتی شروع شده منتها به هدف نهای نرسیده‌است. ما قائل به استیضاح رئیس‌جمهور بودیم. حالا استیضاح نباشد حداقل برخورد با تخلفات صریح باید انجام شود و الا شرایط بدتر و پیچیده‌تر خواهد شد.

از نظر شما دولت طرح مالیات بر خانه‌های خالی را اجرامی کند؟

دولت برآورد آن را در بودجه خیلی کم دیده‌است و به‌نظر نمی‌رسد به‌صورت جدی در این زمینه اقدامی انجام شود.

به‌نظر شما طرح بعدی که دولت اجرانمی‌کند چیست؟

همین طرحی که در قالب کارگروه خودرو پیگیری شده‌است؛ بحث عرضه خودرو در بورس کالا. کلیات این طرح در کمیسیون تصویب شده و اکنون درحال پیگیری جزئیات آن هستیم، امیدواریم تا این هفته جزئیات هم تصویب شود و به صحن بیاید. در این فرآیند آقایان دولت از ابتدا صریحاً می‌گفتند با این طرح موافق نیستیم. اعلام می‌کردند این طرح شدنی نیست.

علت این مخالفت‌ها چیست؟

در صورت تصویب این طرح قدری اختیارات دولتی‌ها در بازار خودرو کم شده و به‌عبارتی کار مردمی می‌شود، از این رو دولت مخالف است چرا که مدیریت مطلق دولت در بازار خودرو از بین خواهد رفت. از این رو آقایان دولتی استقبال نمی‌کنند.